

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของครูสังคมศึกษาในด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในชุมชนหมู่บ้านสบขาม ตำบลขุนควร อำเภอปง จังหวัดพะเยา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูสังคมศึกษา จำนวน 6 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 14 คน และตัวแทนประชาชน จำนวน 54 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง เกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษาในด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในชุมชนหมู่บ้านสบขาม ตำบลขุนควร อำเภอปง จังหวัดพะเยา วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ และใช้การหาฐานนิยม

ผลการวิจัยด้านบทบาทของครูสังคมศึกษา พบว่า

1. บทบาททางด้านการเผยแพร่ความรู้ในการส่งเสริมประชาธิปไตยแก่ชุมชนมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งนั้น ครูสังคมศึกษา ผู้นำชุมชน และตัวแทนประชาชนเห็นตรงกันว่า ครูสังคมศึกษาได้ปฏิบัติบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ เรื่องวิธีการใช้สิทธิในการเลือกตั้ง โดยมีการเผยแพร่ความรู้ให้แก่เยาวชน และใช้วิธีการเผยแพร่ความรู้ผ่านนักเรียนไปสู่ผู้ปกครอง ส่วนเครื่องมือที่ใช้ คือ หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน และใช้ช่วงเวลาปิดภาคเรียน โดยมีอุปสรรคของการเผยแพร่ความรู้ คือ การไม่มีเวลาเพียงพอ สำหรับจำนวนครั้งและปัจจัยในการเผยแพร่ความรู้นั้น ครูสังคมศึกษา เห็นว่า 3 ครั้ง ต่อ 1 ภาคเรียน และงบประมาณคือปัจจัยสำคัญ แต่ผู้นำชุมชน และตัวแทนประชาชน เห็นว่า มีการเผยแพร่ 1 ครั้ง ต่อ 1 ภาคเรียน และความพร้อมของครูสังคมศึกษา คือ ปัจจัยสำคัญ

2. บทบาททางด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยแก่ชุมชนมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งนั้น ครูสังคมศึกษา ผู้นำชุมชนและตัวแทนประชาชนเห็นตรงกันว่า ครูสังคมศึกษาได้ปฏิบัติบทบาทในการจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง โดยกลุ่มคนที่จัดกิจกรรม

ให้มากที่สุด คือ เขวชน และเครื่องมือที่ใช้ช่วยในการจัดกิจกรรม คือ ป้ายนิเทศ์ สำหรับความร่วมมือในการจัดกิจกรรมนั้น ครูหวนวิชาสังคมศึกษาให้ความร่วมมือมากที่สุด โดยปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการจัดกิจกรรม คือ ความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่ายในการจัดกิจกรรมรณรงค์ ส่วนอุปสรรคที่พบในการจัดกิจกรรมรณรงค์ คือ การไม่มีเวลาเพียงพอของฝ่ายต่าง ๆ ที่ร่วมกันจัดกิจกรรม สำหรับวิธีการจัดกิจกรรมรณรงค์นั้น ครูสังคมศึกษา และตัวแทนประชาชน เห็นตรงกันว่า ควรใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเดินทางรณรงค์ประชาสัมพันธ์ แต่ผู้นำชุมชนเห็นว่าควรจัดกิจกรรมอบรมสัมมนา อีกทั้งจำนวนครั้งที่จัดกิจกรรมนั้น ครูสังคมศึกษาได้มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ 2 ครั้ง ต่อ 1 ภาคเรียน แต่ผู้นำชุมชน และตัวแทนประชาชน เห็นว่า มีการจัดกิจกรรม 1 ครั้ง ต่อ 1 ภาคเรียน

3. บทบาททางด้านการสร้างค่านิยมในการส่งเสริมประชาธิปไตยแก่ชุมชนมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งนั้น ครูสังคมศึกษา ผู้นำชุมชน และตัวแทนประชาชน เห็นตรงกันว่า ผู้ที่ควรสร้างค่านิยมให้เกิดขึ้นคือ เขวชน โดยวิธีการที่เหมาะสมในการใช้สร้างค่านิยม คือ การจัดอบรมสัมมนาทางประชาธิปไตย ส่วนเครื่องมือที่นำมาใช้เพื่อช่วยสร้างค่านิยม คือ เทปวีดีโอ สำหรับระยะเวลาที่เหมาะสมในการสร้างค่านิยม คือ ใช้เวลาต่อเนื่องตลอดทั้งปี และปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการสร้างค่านิยม คือ ความร่วมมืออย่างจริงจังของทุกฝ่าย ส่วนอุปสรรคที่พบในการสร้างค่านิยม คือ การขาดความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชน สำหรับค่านิยมที่ควรสร้างให้เกิดขึ้นในชุมชนนั้น ครูสังคมศึกษาเห็นว่า คือ การเคารพสิทธิเสรีภาพของบุคคล แต่ผู้นำชุมชน และตัวแทนประชาชนเห็นว่า ความสามัคคีในหมู่คณะเป็นค่านิยมที่ควรสร้างขึ้น ส่วนสิ่งที่ครูสังคมศึกษาได้ปฏิบัติเป็นแบบอย่างเพื่อสร้างค่านิยมในการส่งเสริมประชาธิปไตยแก่ชุมชนนั้น ครูสังคมศึกษาเห็นว่า คือ การปฏิบัติบทบาทเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม แต่ผู้นำชุมชน และตัวแทนประชาชนเห็นว่า ครูสังคมศึกษาได้ปฏิบัติบทบาทการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นแบบอย่างในการสร้างค่านิยมในการส่งเสริมประชาธิปไตยแก่ชุมชน

The objective of this research was to study roles of social studies teachers on community democracy promotion at Sopkarm Village, Khunkuan Sub-District, Pong District, Phayao Province. The sample consisted of 6 teachers, 14 community leaders and 54 community representatives. The structured interview was to be used as a study tool in order to examine roles of social studies teachers on community democracy promotion at Sopkarm Village, Khunkuan Sub-District, Pong District, Phayao Province then percentage and mode were used to analyze the data.

The results of the research on roles of social studies teachers found that :

1. Most roles on community democracy promotion by investigating social studies teachers, community leaders and representatives indicated that they agreed that social studies teachers have played a vital role on community democracy promotion which can be seen in promoting self-rights to vote for youth then youth can transfer such knowledge to their parents. Village's voice stations were also promotion tools to act for this during the semester break. Concerning its obstacles were that teachers have less time to do promoting and they informed that the suitable promotion rating should be set for 3 times per semester. Budget was a major related factor to success this role. Of this, opinions of community leaders and representatives informed that promotion rating should be set for 1 time per semester and social studies teachers readiness was a major factor.

2. Most roles on democracy promotion activities by investigating social studies teachers, community leaders and representatives indicated that they agreed that social studies teachers have played a vital roles in setting activities to take self-right to vote among the youth and democracy promotion boards were the supporting tool. It was found that social studies teachers were claimed to be the most supporters for this co-operation. Obstacles were that members had less time to do promoting activities. Social studies teachers and community representatives agreed that parade activities should be set in supporting community democracy promotion but community leaders informed that seminar should be set instead. Of this, social studies teachers set these that the activity was 2 times per semester but community leaders and representatives this should be set only 1 time per semester.

3. Most roles on community democracy promotion value by investigating social studies teachers, community leaders and representatives indicated that they agreed that this value should be promoted to youth as a major target. The most suitable methodologies were democracy seminar using VDO for all year round. Concerning major factors involving this value promotion were co-operation among members. Obstacles were non co-operation. As for the value promotion, social studies teachers suggested that self-respect to public rights and roles of good civilians should be promoted as to be models but community leaders and representatives informed that value promotion should be unity strengthen, and social studies teachers informed that respect to other opinions should be value promotion.